

dossier
de premsa

16-02 – 20-05
2018

beehave

Fundació Joan Miró * Barcelona

Índex

Informació del projecte	2
Nota de premsa	4
Plànol de l'exposició	9
<i>Beehave</i> , l'exposició: artistes i projectes	10
Activitats	25
Programa educatiu	28
Publicació	29
Informació general	30

Beehave

Exposició

16 de febrer – 20 de maig
Fundació Joan Miró, Barcelona

Presentació a premsa: 14 de febrer de 2018, a les 10.30 h
Inauguració: 15 de febrer de 2018, a les 19 h

Intervencions artístiques

15 de març – 17 de juny
Diferents ubicacions de la ciutat de Barcelona

Comissària

Martina Millà
Responsable de Programació i Projectes de la Fundació Joan Miró

Organització

Fundació Joan Miró, Barcelona

Amb la col·laboració de

[®]Sabadell
Fundació

Institucions col·laboradores

Institut de Cultura de Barcelona i Kunsthaus Baselland

Amb el suport de

Torrans i Mel Alemany

Publicació

Publicació en dos volums. El primer recull el marc teòric de la mostra, amb textos de Martina Millà, Xavier Theros, Domenic Leo, Anna Febrero, Jordi Bosch i Jaume Cambra. El segon, disponible a partir del maig, documenta l'exposició i les intervencions artístiques a la ciutat.

Activitats

Sonorificació *Alterbees*

Concert a partir de l'obra d'Alfonso Borrágán

Dijous 15 de febrer, a les 19.45 h

Toni Garcia. *Retorns de llum*

Exposició de fotografia al vestíbul

30/01/2018 – 13/05/2018

Abelles i literatura

Lectura comentada de *La mort i la primavera*, de Mercè Rodoreda, a cura d'Arnau Pons, autor de l'epíleg de la nova edició de la novel·la.

Dijous 26 d'abril, a les 19 h

Visites comentades gratuïtes

A partir del 24 de febrer

Català: dissabtes, a les 11 h

Castellà: dissabtes, a les 12.30 h

Visita en llengua de signes

Dissabte 24 de febrer, a les 12.30 h

Visita adaptada per a persones amb discapacitat visual

Diumenge 18 de març, a les 11 h

Imatges disponibles per a premsa i **dossier** digitalitzat: a la nostra sala de premsa virtual www.fmirobcn.org/premsa i a l'enllaç <http://bit.ly/29R8CCn>.

Seguiu aquesta exposició a les xarxes socials amb l'etiqueta [#beehaveBCN](https://twitter.com/beehaveBCN).

Nota de premsa

Beehave

16 de febrer – 20 de maig

A cura de Martina Millà

Fundació Joan Miró

Amb la col·laboració de la Fundació Banc Sabadell

Institucions col·laboradores: Institut de Cultura de Barcelona i Kunsthhaus Baselland

La Fundació Joan Miró presenta *Beehave*, un projecte que es fa ressò de l'interès dels artistes contemporanis per les abelles de la mel i el seu paper cabdal en l'equilibri del medi ambient.

Comissariat per Martina Millà, responsable de Programació i Projectes de la institució, *Beehave* arrenca a les sales del museu amb una exposició basada en instal·lacions immersives que conviden el visitant a connectar-se amb l'univers d'aquests insectes, amb els quals tenim un lligam ancestral.

A partir del 15 de març, el projecte traspassa els murs del museu amb deu intervencions artístiques a diferents punts de la ciutat amb l'objectiu d'activar un debat a peu de carrer sobre la convivència entre humans i abelles en l'entorn urbà.

Més de vint artistes de fins a deu nacionalitats diferents presenten, a les sales de la Fundació i a quinze localitzacions de la ciutat, prop d'una seixantena d'obres, la major part de les quals de nova producció, entre pintures, escultures, fotografia, vídeo, intervencions, instal·lacions multimèdia i *performances*.

El projecte, que ha tingut la col·laboració de la Fundació Banc Sabadell i el suport de Torrons i Mel Alemany, l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) i Kunsthhaus Baselland, viatjarà a aquest centre suís a partir del setembre.

Barcelona, 15 de febrer de 2018. Els experts apunten que les abelles són tan sensibles als canvis mediambientals, que es poden considerar un indicador natural de la salut del planeta. Aquests petits insectes tenen un paper fonamental en el funcionament dels ecosistemes terrestres, són indispensables per a la preservació de la biodiversitat i resulten bàsics per pol·linitzar els cultius de què s'alimenta la humanitat. Tanmateix, en l'actualitat són molts els perills que han d'afrontar, com ara els canvis climàtics provocats per l'escalfament global, l'ús de pesticides i productes químics, paràsits com la *Varroa* o espècies depredadores com la vespa asiàtica. Davant d'aquesta situació, des de fa uns anys hi ha un interès creixent per l'anomenada apicultura urbana, que aprofita diversos espais de les ciutats, com ara terrats o parcs públics, per instal·lar-hi ruscós amb l'objectiu de *renaturalitzar* les ciutats. Metròpolis com Londres, San Francisco, París o Melbourne han legalitzat aquesta pràctica, mentre que Nova York té arnes en llocs tan emblemàtics com el terrat de l'hotel Waldorf Astoria, el Battery Park o el Central Park.

Amb el projecte *Beehave*, la Fundació Joan Miró aborda l'actual crisi de supervivència de les abelles de la mel i altres insectes pol·linitzadors, alhora que examina l'estat de l'apicultura urbana a Barcelona tot fent servir el llenguatge obert i visionari dels artistes. En paraules de Martina Millà, comissària del projecte: «Hem volgut aprofundir en el passat de l'apicultura urbana a Barcelona i estudiar-ne el present amb el desig d'activar un debat ciutadà que tingui incidència en el futur d'aquesta pràctica i obri una nova etapa en la història de la convivència entre humans i abelles a la nostra ciutat».

El títol del projecte —aportat per Luis Bisbe, un dels artistes participants— és un joc de paraules amb els mots anglesos *bee* («abella») i *behave* («comportar-se») i subratlla la voluntat de conscienciar sobre el paper clau de les abelles en l'equilibri mediambiental i d'educar per conèixer més aquests insectes i relacionar-nos-hi millor. Amb aquest objectiu, *Beehave* combina una exposició d'art contemporani a les sales temporals de la Fundació Joan Miró i un programa d'art públic que abraça tota la ciutat de Barcelona durant els mesos de març a juny, coincidint amb la primavera, el període de màxima activitat en el cicle natural de les abelles.

Un total de 24 artistes, tant locals com internacionals, han constituït una autèntica colònia de creació en estreta col·laboració amb tot un eixam d'agents diferents, com ara apicultors, biòlegs, historiadors, jardineros, botànics, terapeutes, herbolaris, mestres cerers o botànics, entre molts d'altres. «Els lligams que hem teixit i els ponts que hem construït han estat un dels aspectes més satisfactoris i profunds del projecte. Ha estat una experiència pol·linitzadora excepcional», apunta Millà. Aquest és també el caràcter del resultat que es presenta a les sales de la Fundació entre febrer i maig d'enguany i a quinze localitzacions més de la ciutat a partir del 15 de març. El conjunt aplega prop

d'una seixantena d'obres, la major part de les quals de nova producció, entre pintures, escultures, fotografia, vídeo, intervencions urbanes i paisatgístiques, dispositius multimèdia, instal·lacions arquitectòniques, projectes comunitaris i *performances*.

El director de la Fundació Joan Miró, Marko Daniel, vincula aquesta nova mostra —que indaga les interseccions entre l'art, l'ecologia i l'estudi de les abelles— amb «la tradició de la institució de programar exposicions que situen l'art en el centre dels diàlegs contemporanis i conviden el públic a participar en la reflexió i el debat sobre temes urgents i amb una rellevància inqüestionable per a les nostres vides».

Beehave ha tingut la col·laboració de la Fundació Banc Sabadell i el suport de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), gràcies al qual ha pogut desplegar la seva dimensió urbana. Ha gaudit també de la complicitat del Kunsthaus Baselland, centre d'art suís que acollirà el projecte a partir del setembre.

Artistes participants a *Beehave*: Joan Bennàssar, Luis Bisbe, Alfonso Borrágán, Joana Cera, Gemma Draper, GOIG (Pol Esteve & Miquel Mariné) & Max Celar, Vadim Grigoryan & Marcos Lutyens, Jerónimo Hagerman, Marine Hugonnier, Anne Marie Maes, Melliferopolis (Ulla Taipale & Christina Stadlbauer), Joan Miró, Anna Moreno, Àlex Muñoz & Xavi Manzanares, Luis Fernando Ramírez Celis, Toni Serra (Abu Ali), Andrés Vial, Pep Vidal i Philip Wiegard.

Beehave, l'exposició

La iconografia de les abelles és una temàtica artística de llarga tradició històrica i els artistes contemporanis no han restat aliens a l'estudi de la importància i el simbolisme d'aquests insectes. *Beehave* es fa ressò d'aquest interès i el posa al dia, tot mostrant una selecció d'obres i instal·lacions d'artistes de contextos diferents que han abordat el tema de les abelles en tota la seva amplitud i complexitat actuals.

L'exposició a la Fundació Joan Miró inclou artistes locals i internacionals interessats en les abelles i en l'apicultura amb l'objectiu de donar visibilitat al potencial d'aquesta pràctica en l'àmbit urbà i normalitzar la presència dels insectes pol·linitzadors a les ciutats, i desfer, així, pors i prejudicis comuns.

En concret, la mostra consta d'una sèrie d'instal·lacions de nova producció que conviden els visitants a acostar-se a diferents aspectes de l'univers cognitiu de les abelles tot brindant-los experiències immersives transformadores. Aquest canvi de mentalitat respecte a aquests petits insectes va de bracet amb una altra metamorfosi: al llarg de la mostra el visitant es veurà, se sentirà i viurà com una abella.

Un recorregut en sis cel·les

Beehave comença amb un canvi d'escala. El visitant es veu reduït a la mida d'un insecte a través de l'obra *Relacions mutualistes*, una instal·lació a càrrec de l'artista mexicà Jerónimo Hagerman. Es tracta d'un jardí d'esferes de grans dimensions plenes de flors on el públic pot experimentar les sensacions que tenen les abelles quan pol·linitzen.

Ara que ja té les proporcions d'una abella, l'espectador és convidat a examinar amb deteniment en què s'ha convertit. A la següent sala de la mostra, una instal·lació de l'artista belga Anne Marie Maes el posarà en contacte amb els extraordinaris detalls anatòmics d'aquests petits insectes.

Familiaritzat amb la seva nova pell, el visitant ja està en condicions d'endinsar-se en la intimitat d'un rusc. L'estudi d'arquitectura GOIG evoca l'interior de les bresques amb una instal·lació interactiva que aproxima l'espectador a les condicions físiques que s'hi donen.

Dins el rusc, la colònia feineja tothora. L'artista alemany Philip Wiegard examina el treball comunitari de les abelles amb dos dibuixos de grans dimensions creats grupalment durant uns tallers performatius que van tenir lloc a l'Espai Taller de la Fundació el desembre de 2017. Els dibuixos col·laboratius de Philip Wiegard dialoguen amb un bronze de Joan Miró, una escultura que l'artista va coronar, precisament, amb una bresca.

Un rusc emet un brunzit característic relacionat amb el nombre d'abelles i l'activitat que hi ha dins i aquesta freqüència és una de les formes de comunicació que té la colònia. Amb el títol *Eixams* i la col·laboració del programa municipal BCN Producció, els artistes Xavi Manzanares i Àlex Muñoz han dissenyat unes planxes multisensorials connectades a una arna que s'ha instal·lat a l'exterior del museu. El visitant pot estirar-s'hi i sentir, a través de l'oïda i el cos, la vida d'una colònia en temps real, d'una forma similar a com la perceben les abelles que l'habiten. La proposta es completa amb els vídeos de l'artista francesa Marine Hugonnier i de Toni Serra (Abu Ali), artista barceloní resident al Marroc.

A l'escala que connecta els espais expositius del primer pis amb la darrera sala de la mostra, a la planta baixa del museu, hi ha una escultura de l'artista colombià Luis Fernando Ramírez Celis. La peça, que remet al delicat equilibri del medi ambient i al paper central de les abelles per a l'estabilitat de l'ecosistema, és un pilar fet de tubs de plàstic de secció hexagonal farcits de mel i segellats amb cera d'abella.

L'exposició acaba en una sala que recull treballs dels autors dels deu projectes urbans. Es tracta de peces que fan referència a les intervencions que es podran veure a diferents llocs de Barcelona a partir del 15 de març. L'espai actua com a pòrtic del projecte a la ciutat i convida els visitants de l'exposició a continuar sent participants de *Beehave* més enllà del museu.

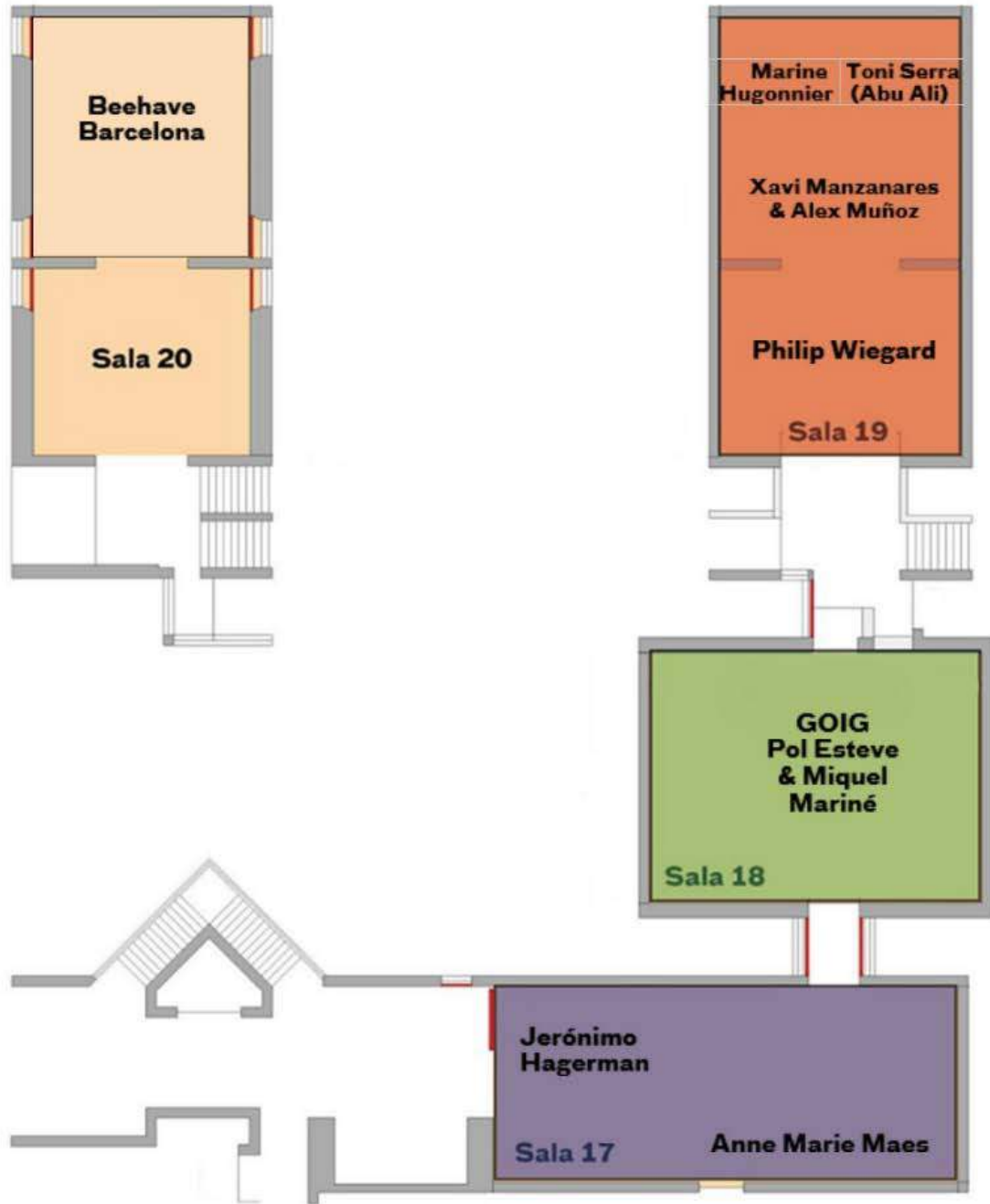
Publicació i activitats

De la mateixa manera que l'exposició *Beehave* és el primer capítol d'un projecte més ampli, la publicació que completa la mostra és el primer tom d'una unitat editorial que consta de dos volums. El primer proposa un marc teòric de la mostra, amb textos de Martina Millà, Xavier Theros, Domenic Leo, Anna Febrero, Jordi Bosch i Jaume Cambra. A partir del maig estarà disponible també un segon volum que documentarà tant l'exposició com les intervencions urbanes.

- Paral·lelament, l'espai de fotografia al vestíbul se suma al projecte *Beehave* amb una exposició titulada *Retorns de llum*, un recull d'imatges del mestre cerer Toni Garcia, que, a través del treball de la cera, s'ha acostat al món de l'apicultura i de les abelles i l'ha fotografiat amb el desig de donar a conèixer el seu ofici.
- Durant la inauguració de l'exposició i en dues ocasions més, s'oferirà un concert a partir d'una creació d'Alfonso Borragnán per a la mostra *Beehave*. L'obra es titula *Alterbees* i és una col·lecció de seixanta cilindres fonogràfics fets de cera d'abella on l'artista ha gravat registres acústics d'agrupacions humanes en la freqüència d'aquests insectes. Durant els concerts, es reproduirà per al públic una selecció d'aquests cilindres.
- Més enllà de les arts visuals, altres disciplines, com la literatura, també han recollit el simbolisme ancestral associat a les abelles. El dijous 26 d'abril, a les 19 h, la Fundació Joan Miró ampliarà l'àmbit de l'exposició amb una xerrada titulada «Abelles i literatura», a l'entorn de l'obra *La mort i la primavera*, de Mercè Rodoreda. En aquesta novel·la, les abelles tenen un paper destacat, símbol de la mort i la renaixença. El poeta Arnau Pons, autor de l'epíleg de la nova edició de la novel·la, n'oferirà una lectura comentada.

Del 16 de febrer al 20 de maig del 2018, l'exposició *Beehave* celebra el paper inqüestionable, però fràgil, de les abelles a l'hora de preservar la biodiversitat, la seva contribució al nostre món, tant el natural com el cultural, i els camins paral·lels que abelles i humans han seguit al llarg de la història. Alhora, la mostra activa el debat ciutadà a l'entorn de la pràctica de l'apicultura urbana com una forma de *renaturalitzar* la ciutat, amb la consciència que crear ambients urbans més acollidors per a les abelles equival a crear ambients més acollidors per a les persones.

Plànol de l'exposició

Beehave, l'exposició: artistes i projectes

Sala 17

Jerónimo Hagerman. *Relacions mutualistes* (2018)

Jerónimo Hagerman
Relacions mutualistes, 2018

Beehave comença amb l'obra *Relacions mutualistes*, una instal·lació de nova producció a càrrec de Jerónimo Hagerman. L'artista mexicà ha dissenyat un jardí integrat per esferes transparents de grans dimensions plenes de flors. Dins d'aquestes estructures embolcallants es convida els visitants a tenir una vivència immersiva que evoca les sensacions que experimenten les abelles a l'interior d'una flor quan pol·linitzen. D'aquesta manera, l'artista propicia un canvi d'escala virtual a partir del qual el visitant es veu reduït a la mida d'una abella i inicia un procés de metamorfosi que, al llarg de tota l'exposició, l'aproximarà a l'univers sensorial i perceptiu d'aquests insectes.

Jerónimo Hagerman (Ciutat de Mèxic, 1967) ha desenvolupat un projecte artístic que analitza la relació que s'estableix entre el subjecte i l'entorn, posant èmfasi en com es generen els vincles emocionals entre l'individu i la natura. Les seves obres han considerat alguns dels mites moderns de la civilització en contraposició al món silvestre, entre els quals hi ha la domesticació, el paisatge com a valor estètic i la problemàtica ubicació de l'ésser humà enfront o dins de la natura. Hagerman fa més de deu anys que investiga les diferents variables en la relació amb el territori, el paisatge i, específicament, el jardí com a plataforma domèstica de la natura. Actualment desenvolupa intervencions vegetals en què l'espectador troba un espai per analitzar i reflexionar sobre les diferències entre la dimensió humana i el món vegetal.

La seva obra s'ha exposat en diferents espais de Mèxic, Estats Units, Canadà, Japó, Polònia, França, Singapur, Irlanda, Noruega, Rússia i Uruguai. Entre les seves exposicions individuals destaquen *Malas madres / Vidas suspendidas de una cuerda*, Tabakalera, Donostia (2017); *Southern Dream of a Nordic Summer Landscape* (2016), RAKE Visningsrom, Trondheim, Noruega; *Y si pudiera volar... ¿qué tan alto llegaría?* (2015), Museo Experimental El Eco, Ciutat de Mèxic, Mèxic; *Archipiélago* (2011-2015), Matadero, Madrid; *Below Level 0* (2009), Nanyang University, Singapur; i *Contemplando la invasión* (2004-2009), intervenció a la façana de la Sala de Arte Público Siqueiros, a Ciutat de Mèxic. El seu treball ha format part d'exposicions col·lectives com *Communal Smell Bed* (2010), a Wigry, Polònia; el projecte per a la façana de la seu de Biennial of the Americas, a Denver, Estats Units; o *Murals* (2010), a la Fundació Joan Miró. Actualment viu i treballa a cavall entre Ciutat de Mèxic i Barcelona.

Anne Marie Maes. Bee Agency (2018)

Anne Marie Maes
Bee Agency, 2018

L'exposició continua amb una instal·lació integrada per una selecció de fotografies, vídeo i escultures de l'artista belga Anne Marie Maes. Les imatges — ampliacions de gran format i fort impacte estètic de detalls anatòmics de les abelles— aprofundeixen en la sensació de canvi d'escala amb la voluntat de situar l'espectador més enllà de les seves idees preconcebudes sobre aquests insectes, tot transportant-lo directament al bell mig del seu món. En aquesta mateixa línia, la projecció i les escultures que completen la sala conviden el visitant a una inspecció atenta dels diferents elements que integren un rusc.

Anne Marie Maes
Bee Agency, 2018

Anne Marie Maes
Wax Hexagon, 2018

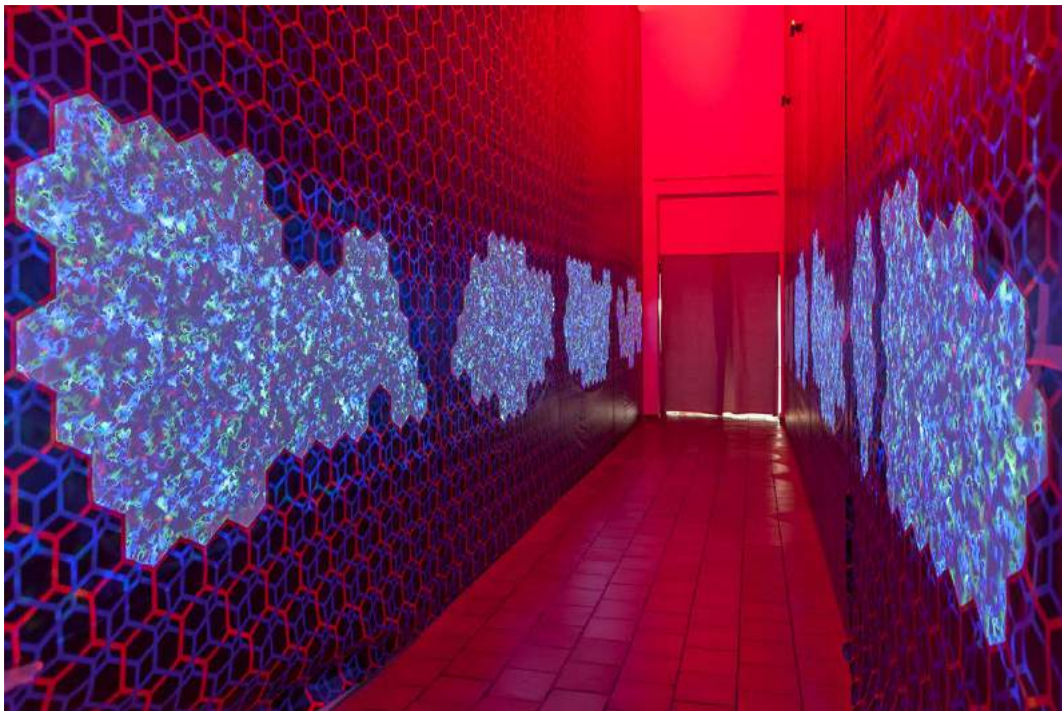
Anne Marie Maes (Brussel·les, 1955) és una artista i investigadora que ha desenvolupat el seu projecte en la intersecció entre la instal·lació multimèdia, la qüestió ecològica i el compromís social, servint-se de la mediació tecnològica per buscar noves formes de comunicació amb el món natural. Va cursar un màster en Arts Plàstiques a la LUCA School of Arts de Brussel·les, un màster en Estudis Culturals a la Universitat de Brussel·les i una especialització en documental antropològic a l'Institute for Sound Image Culture de Brussel·les. Des de fa dècades, ha estat reconeguda com a pionera en l'àmbit de l'art-ciència a Bèlgica, gràcies als seus innovadors projectes tecnològics per descobrir estructures amagades a la natura i traduir-les en creacions artístiques. Maes és també la directora fundadora de diverses organitzacions d'art sense ànim de lucre, com Looking Glass, So-on i OKNO. Aquest darrer projecte ha estat especialment actiu des del 2007 en l'encreuament entre els nous mitjans i l'ecologia utilitzant pràctiques artístiques autogestionades i col·lectives per trobar noves formes d'implicar-se en l'entorn urbà. L'any 2009 va crear Brussels Urban Bee Lab, una derivació d'OKNO centrada en les colònies d'abelles urbanes com a vehicle per a noves pràctiques artístiques adreçades a augmentar la consciència ecològica.

Anne Marie Maes té un fort perfil internacional i ha exposat, entre d'altres, a la galeria de la Universitat Koç d'Istanbul, el Bozar de Brussel·les, el Centro Cultural Borges de Buenos Aires, l'Arsenals de Riga, la galeria Skolska de Praga, l'Institut de Biologia Evolutiva de Barcelona, el Wissenschaftskolleg de Berlín, l'Ars Electronica Center de Linz, el Museum het Domein de Sittard i el Museo Nazionale della Scienza e della Tecnologia «Leonardo da Vinci» de Milà.

GOIG (Pol Esteve & Miquel Mariné). Entre totes (2018)

Després de l'experiència pol·linitzadora i la familiarització amb els extraordinaris detalls anatòmics de les abelles, la mostra convida el visitant a endinsar-se en la intimitat d'un rusc. L'estudi d'arquitectura GOIG (Pol Esteve & Miquel Mariné) signa el disseny d'aquest espai, que evoca l'entrada a una bresca i aproxima l'espectador a les condicions físiques que s'hi donarien. Es tracta d'una experiència immersiva i interactiva que ha tingut la col·laboració de Max Celar per simular els moviments de les abelles a l'interior del rusc.

GOIG és una plataforma de producció arquitectònica amb seu a Barcelona i Londres integrada pels arquitectes Pol Esteve i Miquel Mariné. Els seus projectes reivindiquen l'alegria d'habitar i incorporen una marcada consciència ecològica, tant pel que fa als aspectes socials com als materials i econòmics.

GOIG (Pol Esteve & Miquel Mariné)

Entre totes, 2018

Pol Esteve és arquitecte llicenciat per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (2009) i màster en Història i Pensament Crític per l'Architectural Association School of Architecture (2012). Ha col·laborat amb el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA); Olga Subirós Studio; l'equip arquitectònic Cloud9, a Barcelona; i R & Sie (n), a París. Ha dissenyat per a clients i institucions privades com documenta, la Biennal de Venècia o el CCCB, entre d'altres. En paral·lel, ha desenvolupat una investigació en arquitectura que s'ha exposat i publicat en el context artístic. Actualment és docent a l'Architectural Association School of Architecture i doctorand a The Bartlett School of Architecture (UCL).

Miquel Mariné és arquitecte llicenciat per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (2005). També ha cursat estudis a la facultat d'Arquitectura de la Universitat Tècnica de Delft (TU Delft). Ha col·laborat amb Plasmastudio, a Londres, i Carles Muro, a Barcelona. El seu treball ha aparegut en publicacions nacionals i internacionals i l'any 2015 va ser guardonat amb el Premi de l'Opinió FAD. A més d'exercir l'arquitectura, ha contribuït al debat arquitectònic a través de publicacions com a editor i d'exposicions com a comissari. Actualment és docent en el programa de màster de l'Istituto Europeo di Design de Barcelona (IED), a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB) i al Chelsea College of Arts de Londres (UAL).

**Philip Wiegard. *Artist Screening #1* i *Artist Screening #2* (2017)
Joan Miró. *Nena amb un rusc per barret* (1966)**

Imatges del taller performatiu a cura de Philip Wiegard a l'Espai taller de la Fundació Joan Miró 6 i 7 de desembre de 2018

La mostra avança cap a una sala on l'artista alemany Philip Wiegard examina el treball comunitari de les abelles amb *Artist Screening #1* i *Artist Screening #2* (2017). Es tracta de dos dibuixos de grans dimensions creats grupalment en el transcurs de dos tallers performatius que l'artista va dinamitzar i supervisar a l'Espai Taller de la Fundació Joan Miró a principis de desembre del 2017. Philip Wiegard realitza habitualment instal·lacions murals basades en una reflexió crítica sobre el món del treball col·lectiu. Per a *Beehave*, Wiegard investiga i qüestiona la freqüent identificació de l'abella de la mel amb la indústria i el treball organitzat.

Els grans dibuixos col·laboratius de Philip Wiegard dialoguen amb un bronze de Joan Miró dels anys seixanta, una escultura que l'artista va coronar, precisament, amb un fragment de bresca. Al llarg de la seva vida, Miró va atresorar infinitat d'objectes del món rural o elements naturals amb els quals va establir diferents relacions creatives. És sabut que, entre les peces d'aquest museu imaginari d'objectes trobats que van poblar els seus tallers i que es van acabar reflectint en les seves obres, l'artista col·leccionava també bresques, com les que s'han pogut documentar al mas Miró de Mont-roig del Camp. Wiegard veu la relació dels seus dibuixos performatius —basats en tècniques antigues recuperades— amb el bronze mironià com un diàleg que evoca tècniques i oficis tradicionals, alhora que ret homenatge a la iconografia de les abelles com a temàtica artística de llarga tradició històrica.

Philip Wiegard
Artist Screening #1, 2017

Joan Miró
Nena amb un rusc per barret, 1966
Bronze
Fundació Joan Miró

Philip Wiegard (Schwetzingen, Alemanya, 1977) va estudiar Belles Arts a Berlín i Nova York (Hunter College) i es va graduar el 2003 a la Universitat der Kunste de Berlín (UdK) amb el Premi Especial de Graduats. Ha rebut beques de la Studienstiftung des Deutschen Volkes, així com del Senat de Residència a la Cité Internationale des Arts de París el 2007. Wiegard vehicula la seva obra a través de diferents mitjans, com la fotografia, l'escultura, la instal·lació mural o el dibuix performatiu, en un treball que es qüestiona les aparences de forma programàtica per revelar les estructures subjacents. En els darrers anys, ha centrat la seva investigació artística en les condicions de producció des de l'època preindustrial fins a l'actualitat.

Entre les seves darreres exposicions destaquen *Case Study*, Balice Hertling, París (2017); *Show Me the Money!*, Museet for Samtidskunst, Roskilde; *Funeral Charade of Poses*, Hebbel-Theater (HAU), Berlín (2011); *Philip Wiegard: Men-Statue-Object*, Furini Arte Contemporanea, Arezzo, Itàlia (2010); *Rooms without Walls*, Hayward Gallery, Londres (2010); i *Mind the Gap*, Kunsthau Glarus, Glarus, Suïssa (2009).

Xavi Manzanares & Àlex Muñoz. *Eixams* (2018)
Marine Hugonnier. *Apicula Enigma* (2013)
Toni Serra (Abu Ali). *Sense títol* (2018)

Xavi Manzanares & Àlex Muñoz
Eixams (2018)

La següent sala proposa al visitant interactuar amb els dispositius multisensorials creats per Xavi Manzanares i Àlex Muñoz. Es tracta d'unes planxes dissenyades perquè el visitant s'hi estiri i sigui partícip d'una experiència d'escolta corporal integral, alhora òptica i auditiva. A través d'aquestes planxes, el visitant percep el resultat de la conversió en estímuls de les dades recollides mitjançant un sistema de sensors connectat a una arna que s'ha instal·lat a l'exterior del museu per al projecte. O el que és el mateix, sent en pròpia pell la vida d'un rusc en temps real, d'una forma similar a com la perceben les abelles que l'habiten. Amb el títol *Eixams*, aquesta instal·lació parteix d'un treball d'investigació i desenvolupament tecnològic realitzat en col·laboració amb el programa municipal d'art emergent BCN Producció.

Instal·lació del rusc per a l'obra *Eixams* de Xavi Manzanares & Àlex Muñoz a la terrassa superior de la Fundació Joan Miró

A la sala s'hi projecten també els treballs de Marine Hugonnier i Toni Serra (Abu Ali), artista barceloní resident actualment al Marroc. Les dues pel·lícules comparteixen una mateixa temàtica, però han estat realitzades en dues zones geogràfiques distants (les muntanyes de Koschuta, a Àustria, i una zona rural del sud del Marroc), amb la qual cosa es vol posar l'accent en la diversitat de visions a l'entorn de la pràctica apícola en funció del context geogràfic i cultural. El film de Toni Serra és una obra de nova producció que es presentarà per primera vegada a l'exposició *Beehave*.

Xavi Manzanares (Barcelona, 1974) és arquitecte, músic electrònic (dAXX) i investigador independent, i ha desenvolupat un treball en la zona limítrofa entre les arts, la ciència i la tecnologia. És també fundador d'AuDIYolab, un laboratori itinerant que combina l'educació fora de l'acadèmia, l'experimentació i la creativitat en el marc de les tecnologies obertes i el coneixement compartit (Open Knowledge / Commons). La seva pràctica artística arrela en l'arquitectura, on es troben els seus orígens professionals, per créixer cap als espais menys convencionals de la disciplina: l'arquitectura experimental, la bioarquitectura o l'arquitectura de recerca. En paral·lel, Manzanares ha aprofundit en altres camps creatius, com la fonologia, les arts electròniques, la música experimental i la programació creativa. Aquest últim àmbit li ha permès establir noves relacions entre les dades, el so, la interacció, la gestualitat, el cos i l'espai, territori híbrid on actualment té instal·lat el seu marc de treball.

Àlex Muñoz Riera és realitzador de vídeo i fotògraf. Considera el suport audiovisual com una eina per explorar noves zones de coneixement i extreure'n aprenentatges que donin sentit al viure. Especialitzat en el tercer sector, treballa amb entitats dedicades a lluitar contra la desigualtat i l'exclusió social. Durant la dècada passada va desenvolupar el projecte *Frontera Sud*, a les dues bandes d'una de les fronteres més desiguals del món, la hispano-marroquina. El resultat d'aquesta investigació són cinc documentals i una presentació de diapositives que s'han vist arreu del món en exposicions, arxius i museus. La seva vinculació amb l'àmbit rural des de fa vuit anys i una trobada casual amb l'apicultura li han obert un camí nou de recerca a l'entorn dels eixams, uns superorganismes que es contrauen dins el rusc i es dilaten sobre extensions de quilòmetres quadrats, seguint el ritme del cicle solar i de les estacions. Àlex Muñoz Riera ha realitzat exposicions i projeccions dels seus treballs a Generali Foundation (Viena), Whitechapel Gallery (Londres), OVNI - CCCB (Barcelona), Fadaiat Tarifa, La Casa Encendida (Madrid), CECUT (Tijuana), CCMEX (Ciutat de Mèxic), Shedhalle (Zuric), *Trans-Inmigración* (Saragossa), Space Invaders - MACBA (Barcelona), entre d'altres.

Marine Hugonnier
Apicula Enigma, 2013
 Fotograma del film

Marine Hugonnier (París, 1969) és una artista i cineasta francesa establerta a Londres des del 1998. Va estudiar Filosofia a la Universitat de París i va obtenir un postgrau en Antropologia a la Universitat Paris Nanterre. Més tard, l'any 2000, va estudiar art al Fresnoy - Studio National des Arts Contemporains de Lilla. Hugonnier és internacionalment coneguda per la seva exploració artística de la percepció i la manera com el punt de vista determina el significat, i, més concretament, com les condicions històriques o socials afecten l'experiència del moment actual. El seu interès per la relació entre el llenguatge i la imatge, així com per la deconstrucció dels modes de representació, aglutina el gruix de la seva obra, que inclou dotze pel·lícules, diverses sèries fotogràfiques, *performance*, escultura, instal·lació i collage.

La seva trajectòria artística comença l'any 2000 amb una exposició individual a la Galerie Chantal Crousel de París. D'aleshores ençà, el seu treball s'ha exposat en festivals de cinema, fundacions públiques i privades i institucions culturals d'arreu del món. D'entre les seves exposicions individuals destaquen: *Open cinema. Scintillation or Disappearance: Marine Hugonnier*, National Museum of Modern and Contemporary Art, Seül, Corea del Sud (2014); *Apicula Enigma*, BALTIC Centre for Contemporary Art, Gateshead, Regne Unit (2014); o *Apparent Positions: Ariana*, The Sainsbury Centre for Visual Arts, Norwich, Regne Unit (2013). També ha exposat a Malmö Konsthall, Suècia (2009); Villa Romana, Florència, Itàlia (2009); Kunstverein Braunschweig, Alemanya (2009); Musée d'art moderne et contemporain - MAMCO, Ginebra, Suïssa (2008); S.M.A.K. Stedelijk Museum voor Actuele Kunst, Gant, Bèlgica (2007); Philadelphia Museum of Art (*Trilogia*), Filadèlfia, Estats Units (2007); Fondazione Sandretto Re Rebaudengo (a la mostra *Stop & Go*), Torí, Itàlia (2007); Kunsthalle Bern, Berna, Suïssa (2007); Center for Curatorial Studies, Bard College, Nova York, Estats Units (2005); Chisenhale Gallery, Londres, Regne Unit (2003).

Toni Serra (Abu Ali)

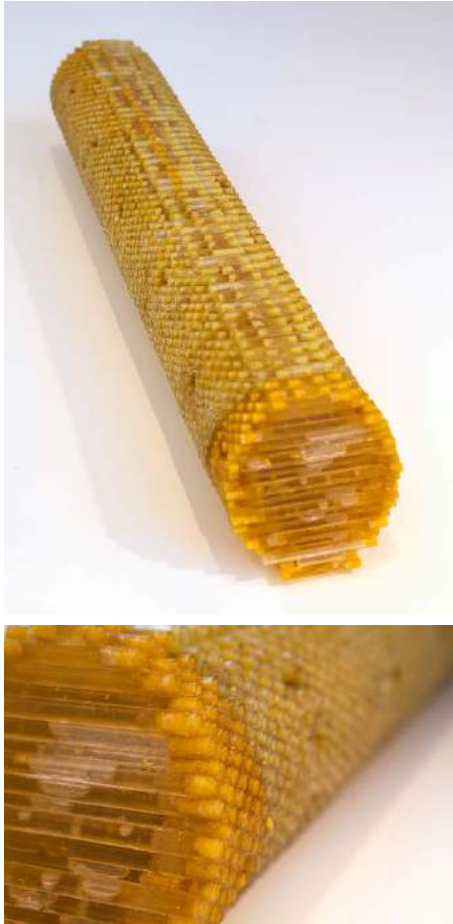
Sense títol, 2018

Fotograma del film

Toni Serra (Abu Ali) (Manresa, 1960) és un videoartista català que viu i treballa a cavall entre Barcelona i Duar Msuar (Marroc). La seva obra s'emmarca en el videoart compromès i els seus films es troben a mig camí entre l'assaig experimental, la poesia visual, el documental independent i la videoinstal·lació. Serra ha desenvolupat el gruix principal de la seva obra a l'entorn de la crítica als mitjans de comunicació de masses qüestionant la seva lògica com a transmissors de valors socials. La seva interpretació de la crítica com a mètode per a la il·luminació de la consciència l'ha portat a examinar la relació del vídeo amb el terreny visionari i amb l'experiència interior.

Cofundador, l'any 1994, dels Arxius de l'Observatori - OVNI (Observatori de Vídeo No Identificat), la seva obra ha merescut distincions diverses, com el Nam June Paik Award, Colònia (2006), el Premi Ciutat de Barcelona d'arts plàstiques (2002) o el premi de l'Immagine Leggera, Palerm (2000), entre d'altres. El seu treball s'ha exhibit i projectat a: Centre Georges Pompidou, París; Museo Reina Sofía (MNCARS), Madrid; ZKM, Karlsruhe; Transmediale, Berlín; LUX, Londres; Anthology Film Archives, Nova York; UC Berkeley Art Museum and Pacific Film Archive, San Francisco; Image Forum Festival, Tòquio; Museu da Imagem e do Som (MIS), Sao Paulo; Tate Modern, Londres; Institute of Contemporary Arts (ICA), Londres; Knitting Factory, Nova York; Learning Diversity, Amman; Videokaravaan, Amsterdam; Impakt, Utrecht; Festival International d'Art Vidéo (FIAV), Casablanca; Escale Africaine, Lilla; Media Art, Agadir; Air Unconditional, Zuric; Seoul International Media Art Biennale, Seül; Mutoscopio - Festival de videoarte, Puebla; La Casa Encendida, Madrid; Zemos 98, Sevilla; CCCB, Fundació Tàpies i MACBA, Barcelona, entre d'altres.

Luis Fernando Ramírez Celis. Tall (2018)

Luis Fernando Ramírez Celis
Tall (2018)

A l'escala que connecta els espais expositius del primer pis amb la darrera sala de la mostra, situada a la planta baixa del museu, hi ha una escultura de nova producció de l'artista colombià Luis Fernando Ramírez Celis, una peça que remet al delicat equilibri del medi ambient i al paper central de les abelles per a l'estabilitat de l'ecosistema. Es tracta d'una estructura arquitectònica a mode de pilar fet de tubs de plàstic de secció hexagonal farcits de mel i segellats amb cera d'abella. En paraules del propi artista: «[...] és més estilitzat que una columna, [...] una aparença esvelta elaborada amb un material fràgil que contrasta amb la seva suposada funció de suport [...]. Un rusc convertit en element estructural que ajuda a sostenir una construcció però que alhora és fràgil, té molt a veure amb la fragilitat de les abelles, suport de la vida, enfront de la industrialització desproporcionada de l'apicultura i la producció agrícola en general».

Luis Fernando Ramírez Celis (Bogotà, 1969) és un artista plàstic, arquitecte i museòleg que ha compaginat la seva investigació artística amb projectes museogràfics i de comissariat. La revisió artística de l'arquitectura i els seus mites ha estat el focus central del seu treball. A través d'instal·lacions i projectes *in situ*, que integren escultura, vídeo, dibuix, fotografia, objectes i documentació, l'artista examina autors i històries alhora que activa la memòria del seu treball. Dins la seva pràctica artística, imatges i conceptes de Le Corbusier, Breuer, Minoru Yamasaky, Buckminster Fuller o Carlos Raúl Villanueva són matèria mal·leable i hibridable amb cançons tropicals, tatuatges, personatges de ficció i ruscos d'abelles. Al llarg de la seva trajectòria, Ramírez Celis s'ha interessat per les formes d'organització de petits i grans ecosistemes i per com es configuren les societats ideals.

En projectes recents, l'artista ha explorat la relació entre arquitectura moderna i natura, a través d'escultures amb ruscos sintètics. Darrerament la seva obra ha format part d'exposicions com: *Resistir, reexistir*, a Galpão VB, Sao Paulo; *Nectar*, a Pratt Manhattan Gallery, Manhattan, Nova York; *Curaduría*, a Espacio Odeón, Bogotà; *Ninguna forma de vida es inevitable*, en el marc de *FLORA Ars + natura*, Bogotà; FUSO Anual de Vídeo Arte Internacional de Lisboa; o al 17è Festival de Arte Contemporânea Sesc_Videobrasil, entre d'altres.

Beehave Barcelona

La sala final de l'exposició recull treballs dels autors dels deu projectes urbans. Es tracta de peces que introdueixen, contextualitzen o complementen les intervencions que es podran veure a diferents llocs de Barcelona a partir del 15 de març i que pretenen pol·linitzar la ciutat perquè floreixi el debat sobre la convivència actual entre humans i abelles. L'espai actua com a pòrtic del desplegament del projecte a la ciutat i convida els visitants de l'exposició a continuar sent participants de *Beehave* més enllà del museu.

Llista d'artistes i obres

Joan Bennàssar. *Mad Honey* (2017)

Luis Bisbe. *Beews* (2018)

Alfonso Borragán. *Alterbees* (2017)

Joana Cera. *Cera* (s/d)

Gemma Draper. *Beetoken* (s/d)

Vadim Grigoryan & Marcos Lutyens.

PERIOD (Horologium Florae. Horologium Apum. Succus Aevi) (2017)

GARDEN (Horologium Florae. Horologium Apum. Succus Aevi) (2015-2017)

TIME JUICE (Horologium Florae. Horologium Apum. Succus Aevi) (2017)

Melliferopolis (Ulla Taipale & Christina Stadlbauer). *Homenatge a la pomona* (2018)

Anna Moreno. *Billenium* (s/d)

Andrés Vial. *BeeNation* (s/d)

Pep Vidal. *1000 flors* (2017)

Activitats

Sonorificació *Alterbees*

Concert a partir de l'obra d'Alfonso Borragán

Inauguració de l'exposició *Beehave*. Dijous 15 de febrer, a les 19.45 h

Presentació del segon volum del catàleg. Dijous 17 de maig, a les 18.30 h

Nit dels Museus. Dissabte 19 de maig, a les 21 i a les 23 h

Durant la inauguració de l'exposició i en dues ocasions més, s'oferirà un concert a partir d'una creació de l'artista Alfonso Borragán per a la mostra *Beehave*. Borragán participa a les intervencions a la ciutat amb el projecte *La Grieta* i exposa a la darrera sala de la mostra una obra titulada *Alterbees*. Es tracta d'una col·lecció de seixanta cilindres fonogràfics fets de cera d'abella on l'artista ha gravat registres acústics d'agrupacions humanes en la freqüència d'aquests insectes. Durant els concerts, es reproduirà per al públic una selecció d'aquests cilindres.

Toni Garcia. Retorns de llum
30/01/2018 – 13/05/2018

Després d'una dècada dedicat a la cereria tradicional, l'artesà Toni Garcia coneix a fons l'alquímia d'aquest greix secretat per les abelles joves, així com la simbologia —històrica, espiritual i litúrgica— que la llum de les espelmes ha tingut per a la humanitat. L'espai de fotografia al vestíbul de la Fundació Joan Miró exhibeix una selecció de fotografies seves que deixen entreveure alguns d'aquests aspectes. Des del treball de la cera, Toni Garcia s'ha acostat al món de l'apicultura i de les abelles, que ha fotografiat amb el desig de donar a conèixer el seu ofici.

Abelles i literatura

Dijous 26 d'abril, a les 19 h

En un lloc sense nom i en una època indeterminada, aïllat enmig d'una natura inquietantment humana, viu un poble sotmès a una llei rigorosa i a la vigilància constant de dues amenaces: els caramens, uns éssers que no ha vist mai ningú, i les envestides del riu, que amenaça d'endur-se les cases. Però el desig, per moments, es fa més fort que la por. Quan els nois senten la força de deixar de ser criatures. Quan ve la primavera.

La mort i la primavera, de Mercè Rodoreda, és una ficció simbòlica en què les abelles tenen un paper destacat. L'escriptora recull la simbologia ancestral que considera aquests insectes com a vehicles d'ànimes entre mons i els fa aparèixer al text com a representació de la mort i la renaixença. El poeta Arnau Pons, autor de l'epíleg de la nova edició de la novel·la, ens n'oferirà una lectura comentada.

Programa educatiu

Beehave ~ diàlegs

Visita dialogada a l'exposició, per a adults i amb grups tancats

Diumenge 15 d'abril

Socis de l'Hort de la Font Trobada, Poble-sec, plataforma autogestionada d'hortos urbans

Diumenge 13 de maig

Centre Cívic El Sortidor i el Centre Cultural Albareda, Poble-sec, dins la seva programació d'itineraris culturals

Beehave ~ diàlegs

Visita dialogada per a centres educatius. Adreçada a P5, educació primària i educació secundària

Material de visita

Per a la visita autònoma en família. Disponible en català, castellà i anglès a la recepció del museu

Tallers

No parem. La pol·linització. No pa-rem! La pol-li-nit-za-ció!, amb l'associació cultural nyamnyam i Vanessa Tedejo

Diumenges 4 i 18 de març

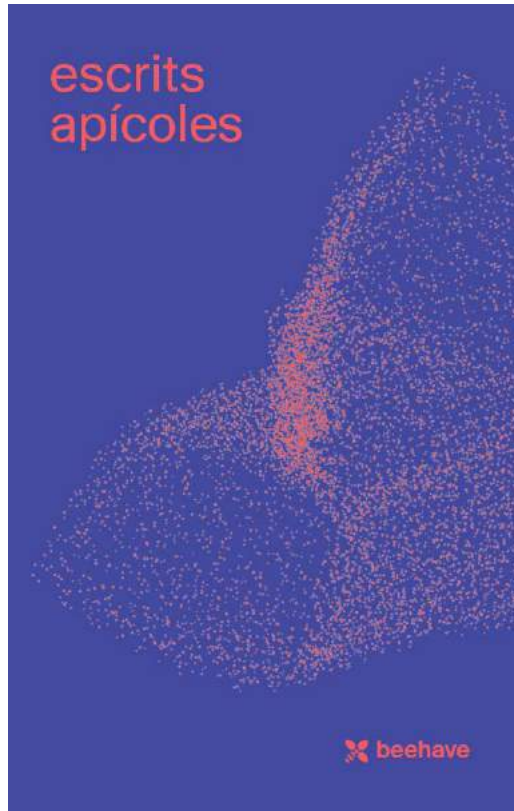
Hi ha abelles a la nostra ciutat? On són? Són negres i grogues? Es moren quan piquen? Es fa mel a Barcelona? Heu vist algun rusc a la ciutat? Partint de l'exposició

Beehave, els participants exploraran la muntanya de Montjuïc a escala d'insecte en una deriva performativa al voltant de les abelles i de la pol·linització.

- + *Creació de llibres d'artista*, amb Beebooks. Durant la diada de Sant Jordi, al Centre Cívic El Sortidor
- + Taller a la Festa de la Primavera de l'AMPA de l'Escola de Bosc de Montjuïc

Publicació

El projecte editorial de *Beehave* consta de dues publicacions. El primer volum recull el marc teòric de la mostra, mentre que el segon —disponible a partir del maig— documenta l'exposició i les intervencions artístiques a la ciutat. Tots dos volums es presenten en tres edicions: català, castellà i anglès.

La primera de les publicacions, *Escrits apícoles*, inclou el text comissarial de Martina Millà, titulat «Un record que genera una eixamada», així com diferents assajos a l'entorn dels aspectes principals del projecte. A «Barcelona i les abelles», l'escriptor Xavier Theros examina la història de la relació de la ciutat de Barcelona amb l'apicultura i les abelles de la mel. A continuació, «Les abelles de la mel, unes desconegudes en l'art i les nostres amigues en aquest món: un repàs breu i personal», a cura de l'historiador de l'art Domenic Leo, ressegueix la presència de les abelles en importants manifestacions artístiques al llarg del temps. De la seva banda, «Abelles urbanes i ciutats naturals» aporta un punt de vista actual i científic sobre la pràctica de l'apicultura. Es tracta d'un

text escrit a sis mans per Jaume Cambra, Anna Febrero i Jordi Bosch, tres professors especialistes en tres aspectes indissociables a l'hora d'entendre l'univers de les abelles de la mel: l'apicultura, la botànica i l'entomologia. Els mateixos autors completen el volum amb un glossari de termes apícoles.

Edició a càrrec de la Fundació Joan Miró

Textos de Marko Daniel, Martina Millà, Xavier Theros, Domenic Leo, Anna Febrero, Jordi Bosch i Jaume Cambra

Tapa rústica; format: 11,5 x 18 cm

68 pàgines i 21 il·lustracions

Tres edicions independents:

Català: 978 84 16411 38 2

Castellà: 978 84 16411 39 9

Anglès: 978 84 16411 40 5

Informació general

Horari

Dimarts, dimecres i divendres feiners
de 10 a 18 h (de novembre a març)
de 10 a 20 h (d'abril a octubre)

Dijous feiners: de 10 a 21 h
Dissabtes: de 10 a 20 h
Diumenges: de 10 a 14.30 h
Dilluns no festius: Tancat

Entrada general

Col·lecció permanent + exposició temporal:	12 €	Reduïda*: 7 €
Exposició temporal:	7 €	Reduïda*: 5 €

*Estudiants de 15 a 30 anys i visitants més grans de 65 anys

Menors de 15 anys i aturats (acreditats):	entrada gratuïta
Passi anual:	13 €
Servei de guia multimèdia:	5 €
ArticketBCN:	30 €

Accessibilitat

Transport

Autobusos 55 i 150 (bus Parc de Montjuïc)
Funicular de Montjuïc (metro Paral·lel, tarifa integrada)
Es recomana l'ús del transport públic per venir a la Fundació

Fundació Joan Miró * J.F... Barcelona

Amb la col·laboració de:

Institucions col·laboradores:

Amb el suport de:

B Sabadell
Fundació

KUNSTHAUSBASELLAND

Alemanya
1879

Fundació Joan Miró
Parc de Montjuïc
08038 Barcelona
T +34 934 439 070
press@fmirobcn.org

www.fmirobcn.org

